

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის მათემატიკა

2015

ინსტრუქცია

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია და აკადემიური უნარები. ის 52 დავალებას შეიცავს. ზოგიერთ დავალებას ახლავს სავარაუდო პასუხები, ზოგიერთის პასუხი კი თქვენ თავად უნდა დანეროთ.

პასუხები აუცილებლად გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე, რომელიც თან ახლავს ტესტს (შესაბამისი ინსტრუქცია იხილეთ შემდეგ გვერდზე). ტესტირების შედეგი დადგინდება მხოლოდ და მხოლოდ პასუხების ფურცლის საფუძველზე.

ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ, რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას, და შემდეგ აირჩიეთ ან დანერეთ პასუხი.

ზოგიერთი დავალება, ერთი შეხედვით, სპეციფიკურ თეორიულ ცოდნას მოითხოვს, თუმცა, რეალურად ამ დავალებათა შესრულება სავსებით შესაძლებელია პედაგოგიურ გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

შავი სამუშაოსათვის შეგიძლიათ გამოიყენოთ ტესტის ფურცლებზე არსებული ცარიელი ადგილები.

სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

დროის ამოწურვის შესახებ გაცნობებთ მეთვალყურე.

გისურვებთ წარმატებას!

სხვადასხვა ტიპის დავალებათა ინსტრუქციები

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები სხვადასხვაგვარია ფორმატის თვალსაზრისით. ტესტში შეგხვდებათ:

- დავალებები არჩევითი პასუხებით;
- დავალებები ღია დაბოლოებით;
- თხზულება.

არჩევითპასუხებიან დავალებებში პირობასა თუ შეკითხვასთან ერთად სავარაუდო პასუხებიც არის მოცემული. დავალების შესრულება გულისხმობს ოთხი ან ხუთი სავარაუდო პასუხიდან ერთი სწორი პასუხის არჩევას.

პასუხის მონიშვნისას:

- *პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი;*
- *ნომრის ქვეშ იპოვეთ უჯრა, რომელიც თქვენ მიერ არჩეულ პასუხს შეესაბამება;*
- *დასვით X ნიშანი ამ უჯრაში.*

თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი, ხოლო შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში).

თითოეული არჩევითპასუხებიანი დავალება 1 ქულით ფასდება.

დავალებები ღია დაბოლოებით მოითხოვს დასმულ შეკითხვაზე პასუხის ჩამოყალიბებას, საკუთარი მსჯელობის გამყარებას სათანადო არგუმენტებით. თითოეული ღიაბოლოიანი დავალება ფასდება სპეციალური სქემის მიხედვით. შესასრულებელი ნაბიჯების გათვალისწინებით, დავალება შეიძლება შეფასდეს 1, 2 ან მეტი ქულით. ამგვარ დავალებებზე პასუხის გასაცემად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილები. *გაითვალისწინეთ: თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.*

თხზულებაში უნდა წარმოაჩინოთ თქვენი პოზიცია, მოსაზრებები შემოთავაზებული საკითხის შესახებ, კონკრეტული არგუმენტებით დაასაბუთოთ სათქმელი. თხზულების დასაწერად პასუხების ფურცელზე გამოყოფილია საგანგებო ადგილი.

თხზულების მაქსიმალური ქულაა 13.

პროფესიული ცოდნა და მეთოდოლოგია

1. მიმდევრობის როგორც პირველი, ისე მეორე წევრი $(a + 3)$ -ის ტოლია, მესამე წევრი 4-ით მეტია მეორე წევრზე და 7-ით ნაკლებია მეოთხე წევრზე. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოსახულებით ჩაიწერება ამ მიმდევრობის პირველი ოთხი წევრის ჯამი?

- (ა) $4a + 12$
- (ბ) $4a + 15$
- (გ) $4a + 21$
- (დ) $4a + 27$

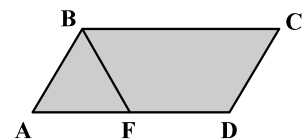
2. 2 ერთნაირი ვაშლი უფრო მეტს იწონის, ვიდრე 3 ერთნაირი მსხალი. რომელი უფრო მეტს აიწონის – 3 ისეთივე ვაშლი თუ 4 ისეთივე მსხალი?

- (ა) 3 ისეთივე ვაშლი
- (ბ) 4 ისეთივე მსხალი
- (გ) ერთნაირი წონა ექნებათ
- (დ) მონაცემები არაა საკმარისი ამის დასადგენად

3. გვაქვს მხოლოდ 1, 2, 4, 8 და 32-კილოგრამიანი თითო საწონი. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რამდენკილოგრამიანი ნივთის აწონას ვერ შევძლებთ თევშებიან სასწორზე ერთი აწონით, თუ მხოლოდ ამ საწონებს გამოვიყენებთ?

- (ა) 16
- (ბ) 18
- (გ) 37
- (დ) 43

4. ABCD პარალელოგრამის B წვეროსა და AD გვერდის შუაწერტილის შემაერთებელი BF მონაკვეთით პარალელოგრამი დაყოფილია ტოლგვერდა სამკუთხედად და ტრაპეციად. რის ტოლია დაყოფის შედეგად მიღებული ტოლგვერდა სამკუთხედისა და ტრაპეციის პერიმეტრების შეფარდება?

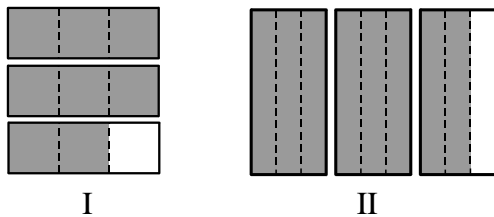

- (ა) $\frac{4}{7}$ -ის
- (ბ) $\frac{3}{5}$ -ის
- (გ) $\frac{2}{5}$ -ის
- (დ) $\frac{3}{7}$ -ის

5. მაგიდაზე აწყვია ფანქრები, ავტოკალმები და 28 ცალი ფლომასტერი. ფანქრების რაოდენობის შეფარდება ფლომასტერების რაოდენობასთან $\frac{3}{4}$ -ის ტოლია, ხოლო ავტოკალმების რაოდენობასთან – $\frac{3}{5}$ -ისა. რამდენი ავტოკალამი აწყვია მაგიდაზე?

- (ა) 12
- (ბ) 21
- (გ) 28
- (დ) 35

6. მოცემულია ორი ნახაზი:

მათგან რომელზეა წარმოდგენილი თვალსაჩინოდ, რომ $8 \cdot \frac{1}{3} = 2\frac{2}{3}$?

- (ა) მხოლოდ I-ზე
- (ბ) მხოლოდ II-ზე
- (გ) ორივეზე
- (დ) არც ერთზე

7. A ქალაქიდან გამოსული ავტომანქანა B ქალაქში ისე ჩავიდა, რომ მისი სიჩქარე მთელი გზის მანძილზე 80-90 კმ/სთ-ის ფარგლებში მერყეობდა. ჩამოთვლილთაგან რომლის ტოლი შეიძლება იყოს ავტომობილის მოძრაობის დრო, თუ ამ ქალაქებს შორის მანძილი 360 კმ-ია?

- (ა) 3 სთ 45 წთ
- (ბ) 4 სთ 15 წთ
- (გ) 4 სთ 45 წთ
- (დ) 5 სთ 30 წთ

8. a , b და c ნატურალური რიცხვებია. ამასთან ცნობილია, რომ $2a + b$ კენტი, $a + 2c$ კი – ლუწი. ჩამოთვლილთაგან რომელი არ შეიძლება იყოს კენტი?

- (ა) $b + c$
- (ბ) $a + c$
- (გ) $2c + a + 2b$
- (დ) $2c + a + b$

9. მოცემულია ორი წინადადება:

I. ყველა მწერალს უყვარს ჭადრაკის თამაში.

II. ჭადრაკის მოყვარულ ადამიანთა უმრავლესობა გონიერია.

წინადადება „ყველა მწერალი გონიერია“:

(ა) გამომდინარეობს მხოლოდ I წინადადებიდან.

(ბ) გამომდინარეობს მხოლოდ II წინადადებიდან.

(გ) გამომდინარეობს ორივე წინადადებიდან ერთად.

(დ) არ გამომდინარეობს მოცემული წინადადებებიდან.

10. ჩამოთვლილთაგან რომლის ტოლი არ შეიძლება იყოს პრიზმის წიბოების რაოდენობა?

(ა) 54-ის

(ბ) 63-ის

(გ) 70-ის

(დ) 81-ის

11. $a = 4 \cdot 5 \cdot 6 \cdot 7 \cdot 8 \cdot 9 \cdot 10 \cdot 11 - 34$. რის ტოლია a რიცხვის 21-ზე გაყოფისას მიღებული ნაშთი?

(ა) 8-ის

(ბ) 9-ის

(გ) 10-ის

(დ) 11-ის

12. საკოორდინატო სიბრტყეზე მდებარე AB მონაკვეთი, რომლის ბოლოების კოორდინატებია $A(-2; 1)$ და $B(-2; 7)$, მოაბრუნეს A წერტილის მიმართ 90° -ით საათის ისრის მოძრაობის მიმართულებით. რის ტოლია მობრუნების შედეგად მიღებული მონაკვეთის შუაწერტილის კოორდინატები?

(ა) $(-1; 1)$

(ბ) $(1; 1)$

(გ) $(-2; 4)$

(დ) $(2; 4)$

13. ციფრებით 5 და 7 ჩაწერეს ყველა შესაძლო ათწილადი ისე, რომ ყოველი ათწილადის ჩაწერისას გამოიყენეს ორივე ციფრი, თანაც თითოეული ორ-ორჯერ. მიღებული ათწილადებიდან უდიდესისა და უმცირესის ჯამი ტოლია:

- (ა) 781,077-ის
- (ბ) 783,255-ის
- (გ) 831,27-ის
- (დ) 874,077-ის

14. დაწყებითი კლასების მოსწავლეთათვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი უნარია სივრცეში სწორი ორიენტაცია. ქვემოთ ჩამოთვლილი დავალებების წარმატებით შესრულების შემთხვევაში შეგვიძლია დავრწმუნდეთ, რომ მოსწავლეს ეს უნარი კარგად აქვს განვითარებული.

I. აღწერს საგნის მდებარეობას მეორე საგნის მიმართ შესაბამისი ტერმინების გამოყენებით (მარჯვნივ/მარცხნივ/ზემოთ/ქვემოთ).

II. ასახელებს საგნებს, რომლებიც მის (მოსწავლის) მარჯვნივ/მარცხნივ/ზემოთ/ქვემოთ აწყვია.

III. განალაგებს საგნებს ერთმანეთის მიმართ მასწავლებლის მიერ მითითებული წესის (მარჯვნივ/მარცხნივ/ზემოთ/ქვემოთ) მიხედვით.

რომელი დავალების შესრულება იქნება ყველაზე იოლი I კლასის მოსწავლეებისთვის მათი ასაკობრივი განვითარების თავისებურებების გათვალისწინებით?

- (ა) I
- (ბ) II
- (გ) III
- (დ) სამივე დავალება ერთნაირი სირთულისა იქნება

15. ABCD ოთხკუთხედაა.

მოცემულია წინადადება, რომელშიც გამოტოვებულია ორი ფრაგმენტი:

"თუ -----, მაშინ -----."

ქვემოთ მოცემული (1), (2) და (3) ფრაგმენტებიდან აარჩიეთ ორი ფრაგმენტი და ჩასვით ისინი გამოტოვებულ ადგილებში ისე, რომ მიღებული წინადადება ჭეშმარიტი იყოს.

- (1) $BD \perp AC$
- (2) $|BD| = |AC|$
- (3) ABCD მართკუთხედაა

- (ა) თუ (2), მაშინ (1)
- (ბ) თუ (2), მაშინ (3)
- (გ) თუ (3), მაშინ (1)
- (დ) თუ (3), მაშინ (2)

16. მართკუთხედი დაყოფილია ტოლ მართკუთხა ტოლფერდა სამკუთხედებად, რომელთა კათეტები მართკუთხედის გვერდების პარალელურია. ამ სამკუთხედებიდან ზოგიერთი გამუქებულია (იხ. ნახაზი).

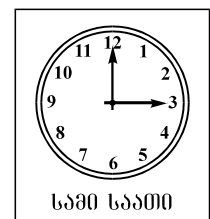

რამდენჯერ მეტია მართკუთხედის გამუქებული ნაწილის ფართობი გაუმუქებელი ნაწილის ფართობზე?

- (ა) 5-ჯერ
- (ბ) 6-ჯერ
- (გ) 7-ჯერ
- (დ) 8-ჯერ

17. ქვემოთ აღწერილია აქტივობები, რომლებიც მასწავლებელმა მათემატიკის გაკვეთილზე გამოიყენა:

- მოსწავლეს მიეწოდება საათის ციფერბლატის რამდენიმე ნახატი ისრების გარეშე. მოსწავლის ამოცანაა, საათის ციფერბლატის ნახატის ქვეშ სიტყვიერად მითითებული დროის მიხედვით სწორად ჩახატოს ისრები.
- მოსწავლეს მიეწოდება ბარათები საათის გამოსახულებით და შესაბამისი წარწერით მასზე აღნიშნული დროის შესახებ (იხ. ნიმუში). მოსწავლის ამოცანაა, ამ ბარათების გამოყენებით დაადგინოს, სწორად ჩახატა თუ არა ისრები წინა დავალების შესრულებისას.

ქვემოთ ჩამოთვლილია 4 სასწავლო მიზანი:

- I. დროის დაკავშირება დღის კონკრეტულ საქმიანობებთან
- II. დავალების დამოუკიდებლად შესრულება და საკუთარი შეცდომების აღმოჩენა
- III. ვიზუალური ნიშნების (როგორც განსაზღვრული ინფორმაციის მატარებელი სიმბოლოების) გამოყენება
- IV. სხვადასხვა ტიპის საათის ცნობა და დროის აღქმა

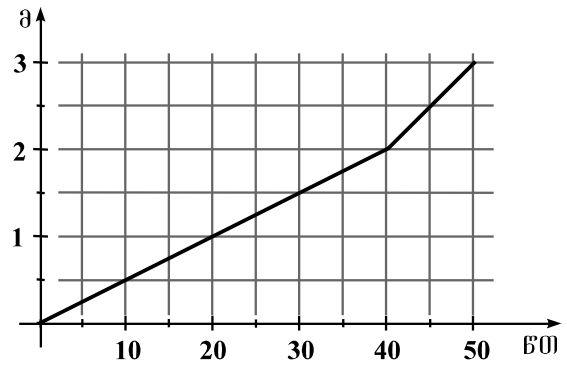
მათგან რომელია ის ორი მიზანი, რომლებსაც მასწავლებლის მიერ გამოყენებული აქტივობები ყველაზე ნაკლებად შეესაბამება?

- (ა) I და II
- (ბ) I და IV
- (გ) II და III
- (დ) III და IV

18. გიას დავითთან შედარებით 50%-ით ნაკლები ხელფასი აქვს. რამდენი პროცენტით მეტი ხელფასი აქვს დავითს გიასთან შედარებით?

- (ა) 25%-ით
- (ბ) 50%-ით
- (გ) 75%-ით
- (დ) 100%-ით

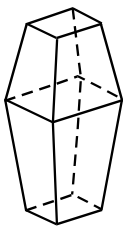
ცარიელ ავზს ავსებენ წყლით. ავზში დროის ტოლ შუალედებში ერთი და იმავე რაოდენობის წყალი ჩაედინება. დიაგრამაზე მოცემულია, თუ როგორ იცვლებოდა ავზში წყლის დონე დროის მიხედვით:

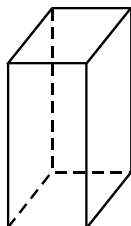
დიაგრამის მიხედვით უპასუხეთ შემდეგ 2 შეკითხვას:

19. რამდენი წუთი დასჭირდა ავზში წყლის დონის მომატებას 1,5 მ-დან 2,5 მ-მდე?
- (ა) 5
(ბ) 10
(გ) 15
(დ) 20

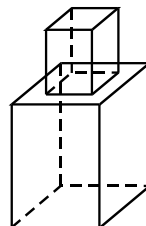
20. ავზს ქვემოთ მოცემულთაგან ერთ-ერთი ფიგურის ფორმა აქვს. რომელი ფიგურის ფორმა აქვს ავზს?

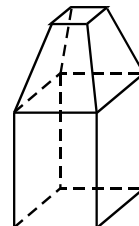
(ა)

(ბ)

(გ)

(დ)

21. მასწავლებელს სურდა გაერკვია, თუ რამდენად კარგად აითვისეს მოსწავლეებმა ნაშთიანი გაყოფა. მასწავლებელმა გადაწყვიტა, მოსწავლეებისთვის შეეთავაზებინა არასწორად შესრულებული ნაშთიანი გაყოფის ორი მაგალითი. მოსწავლეებს უნდა მოეძებნათ შეცდომები და თითოეულ შემთხვევაში აეხსნათ, თუ რატომ იყო შესაბამისი ტოლობა მცდარი. დავალებათა ქვემოთ ჩამოთვლილი 4 ვარიანტიდან რომელია ამისათვის ყველაზე შესაფერისი?

- (ა) $21 : 5 = 3$ (ნაშთი 6) $13 : 6 = 1$ (ნაშთი 7)
 (ბ) $19 : 5 = 3$ (ნაშთი 2) $19 : 6 = 2$ (ნაშთი 7)
 (გ) $20 : 5 = 3$ (ნაშთი 5) $18 : 6 = 2$ (ნაშთი 6)
 (დ) $17 : 5 = 3$ (ნაშთი 1) $21 : 6 = 3$ (ნაშთი 2)

22. მაკას მეგობრებმა დაბადების დღეზე მიუტანეს სამი სხვადასხვა ფერის კოლოვი, რომელთაგან ერთში საჩუქარი იდო, ხოლო დანარჩენი ორი ცარიელი იყო. თითოეულ კოლოვს სხვადასხვა წარწერა ჰქონდა.

წითელ კოლოვს ეწერა: *ეს კოლოვი ცარიელია.*

ლურჯ კოლოვს ეწერა: *საჩუქარი აქ დევს.*

მწვანე კოლოვს ეწერა: *ლურჯი კოლოვი ცარიელია.*

რომელ კოლოვში იდო მაკას საჩუქარი, თუ ამ წარწერებიდან მხოლოდ ერთია სწორი?

(ა) წითელში

(ბ) ლურჯში

(გ) მწვანეში

(დ) მონაცემები არ არის საკმარისი კითხვაზე პასუხის გასაცემად.

23. 7 ბრიგადა 7 ერთნაირ სახლს 7 თვეში აშენებს. რამდენი თვე დასჭირდება 9 ბრიგადას 9 ასეთივე სახლის ასაშენებლად, თუ იმავე ტემპით იმუშავენ?

(ა) 7

(ბ) 9

(გ) 12

(დ) 15

24. a რიცხვი შეიძლება წარმოვადგინოთ ერთმანეთისგან განსხვავებული სამი მარტივი რიცხვის ნამრავლის სახით.

მოცემულია ორი პირობა:

I. a რიცხვი უნაშთოდ იყოფა 6-ზე.

II. a რიცხვი უნაშთოდ იყოფა 15-ზე.

იმის გასარკვევად, თუ რის ტოლია a :

(ა) I პირობა საკმარისია, II კი – არა.

(ბ) II პირობა საკმარისია, I კი – არა.

(გ) I და II პირობა ერთად საკმარისია, ცალ-ცალკე არც ერთი არ არის საკმარისი.

(დ) საკმარისია ცალ-ცალკე როგორც I, ასევე, II პირობა.

(ე) მოცემული პირობები არ არის საკმარისი.

25. სიმბოლოთი * აღნიშნულია ერთ-ერთი არითმეტიკული მოქმედება: შეკრება, გამოკლება, გამრავლება ან გაყოფა.

მოცემულია ორი პირობა:

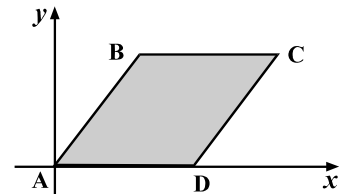
I. $2 * 2 = 4$.

II. $3 * 3 > 4 * 1$.

იმის გასარკვევად, თუ რომელია მეტი, $6 * 1$ თუ $3 * 5$:

- (ა) I პირობა საკმარისია, II კი – არა.
- (ბ) II პირობა საკმარისია, I კი – არა.
- (გ) I და II პირობა ერთად საკმარისია, ცალ-ცალკე არც ერთი არ არის საკმარისი.
- (დ) საკმარისია ცალ-ცალკე როგორც I, ასევე, II პირობა.
- (ე) მოცემული პირობები არ არის საკმარისი.

26. ABCD რომბის A წვერო კოორდინატა სათავეს ემთხვევა, ხოლო D წვერო x -ღერძზე მდებარეობს.

მოცემულია ორი პირობა:

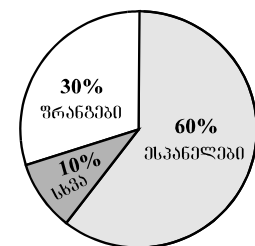
I. B წვეროს კოორდინატებია (3; 4).

II. D წვეროს კოორდინატებია (5; 0).

იმის გასარკვევად, თუ რის ტოლია C წვეროს კოორდინატები:

- (ა) I პირობა საკმარისია, II კი – არა.
- (ბ) II პირობა საკმარისია, I კი – არა.
- (გ) I და II პირობა ერთად საკმარისია, ცალ-ცალკე არც ერთი არ არის საკმარისი.
- (დ) საკმარისია ცალ-ცალკე როგორც I, ასევე, II პირობა.
- (ე) მოცემული პირობები არ არის საკმარისი.

27. წრიულ დიაგრამაზე მოცემულია ერთ-ერთ ქალაქში მცხოვრებთა განაწილება ეროვნების მიხედვით.

მოცემულია ორი პირობა:

I. ქალაქში მცხოვრები ესპანელების რაოდენობა 150 ათასით აღემატება ფრანგების რაოდენობას.

II. ქალაქში სულ 300 ათასი ესპანელი ცხოვრობს.

იმის გასარკვევად, თუ რამდენი მცხოვრებია ქალაქში სულ:

- (ა) I პირობა საკმარისია, II კი – არა.
- (ბ) II პირობა საკმარისია, I კი – არა.
- (გ) I და II პირობა ერთად საკმარისია, ცალ-ცალკე არც ერთი არ არის საკმარისი.
- (დ) საკმარისია ცალ-ცალკე როგორც I, ასევე, II პირობა.
- (ე) მოცემული პირობები არ არის საკმარისი.

33. მეექვსეკლასელ მოსწავლეებს შემდეგი სამუშაო შესთავაზეს:

1) შეასრულეთ მოქმედებები: I. $9\frac{3}{5} - 7\frac{1}{4}$

II. $2\frac{4}{9} \cdot 3\frac{3}{5}$

III. $4,25 \cdot 0,6$

IV. $490,8 : 0,12$

2) ერთ მწკრივში ერთმანეთისგან ოთხ-ნახევარი მეტრით დაშორებული ბლის 12 ნერგია, ხოლო მეორე მწკრივში – სამ-ნახევარი მეტრით დაშორებული ალუბლის 11 ნერგი. რამდენი მეტრით უფრო გრძელია ბლის ნერგების მწკრივი ალუბლის ნერგების მწკრივზე?

3) წრეწირზე მონიშნულია 6 წერტილი. სულ რამდენია ისეთი მონაკვეთი, რომელთა ბოლოები ამ წერტილებშია?

მოცემულია ერთ-ერთი მოსწავლის ნამუშევარი:

1) I. $9\frac{3}{5} - 7\frac{1}{4} = (9-7) - (\frac{3}{5} - \frac{1}{4}) = 2 - \frac{7}{20} = 1\frac{13}{20}$

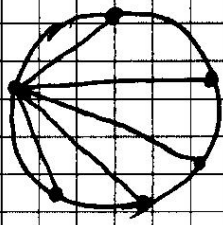
II. $2\frac{4}{9} \cdot 3\frac{3}{5} = 2 \cdot 3 + \frac{4}{9} \cdot \frac{3}{5} = 6 + \frac{4}{15} = 6\frac{4}{15}$

III. $4,25 \cdot 0,6 = 2,55$

IV. $490,8 : 0,12 = 49080 : 12 = 490$

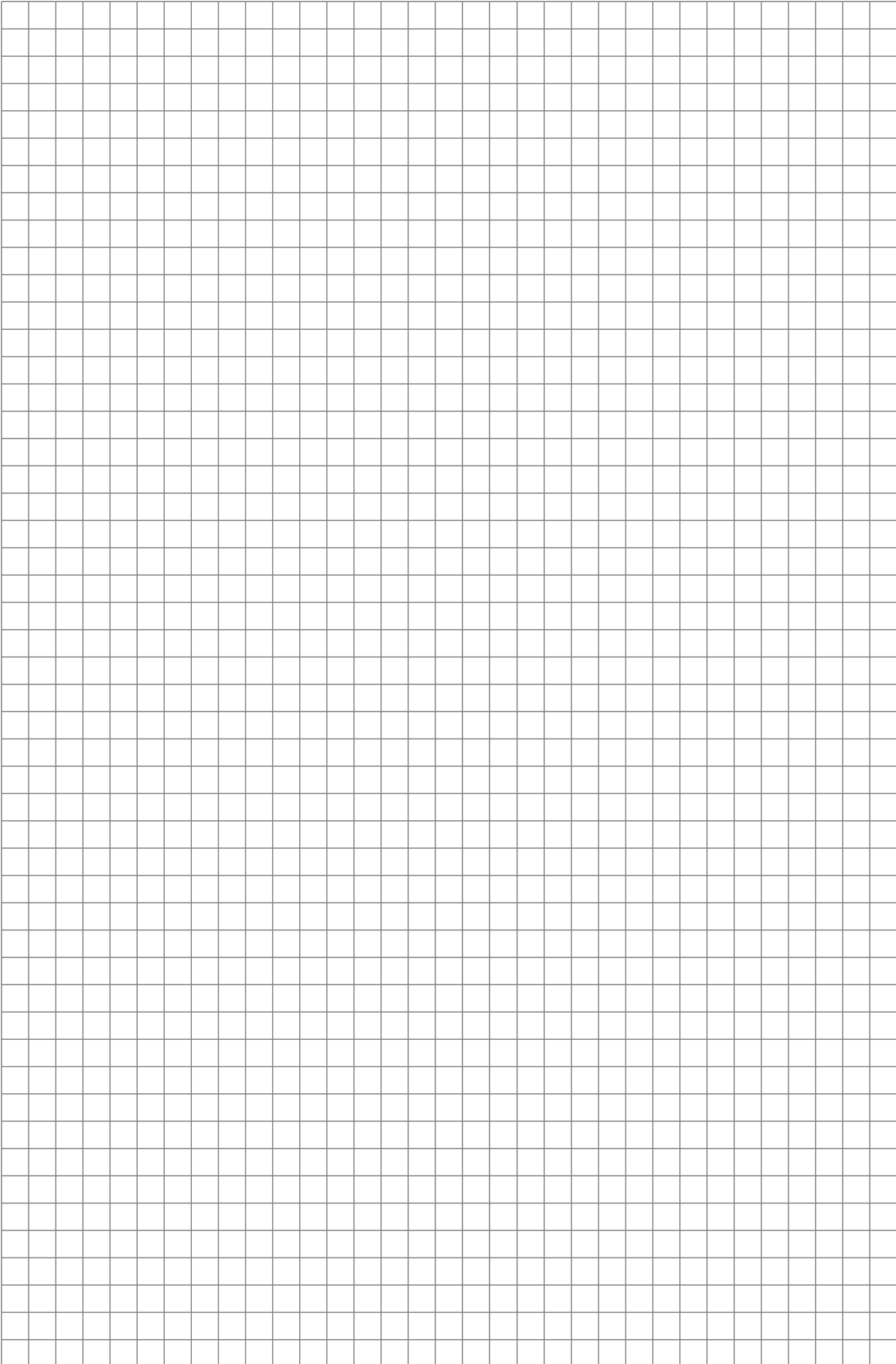
2) ბლის მწკრივი გრძელია

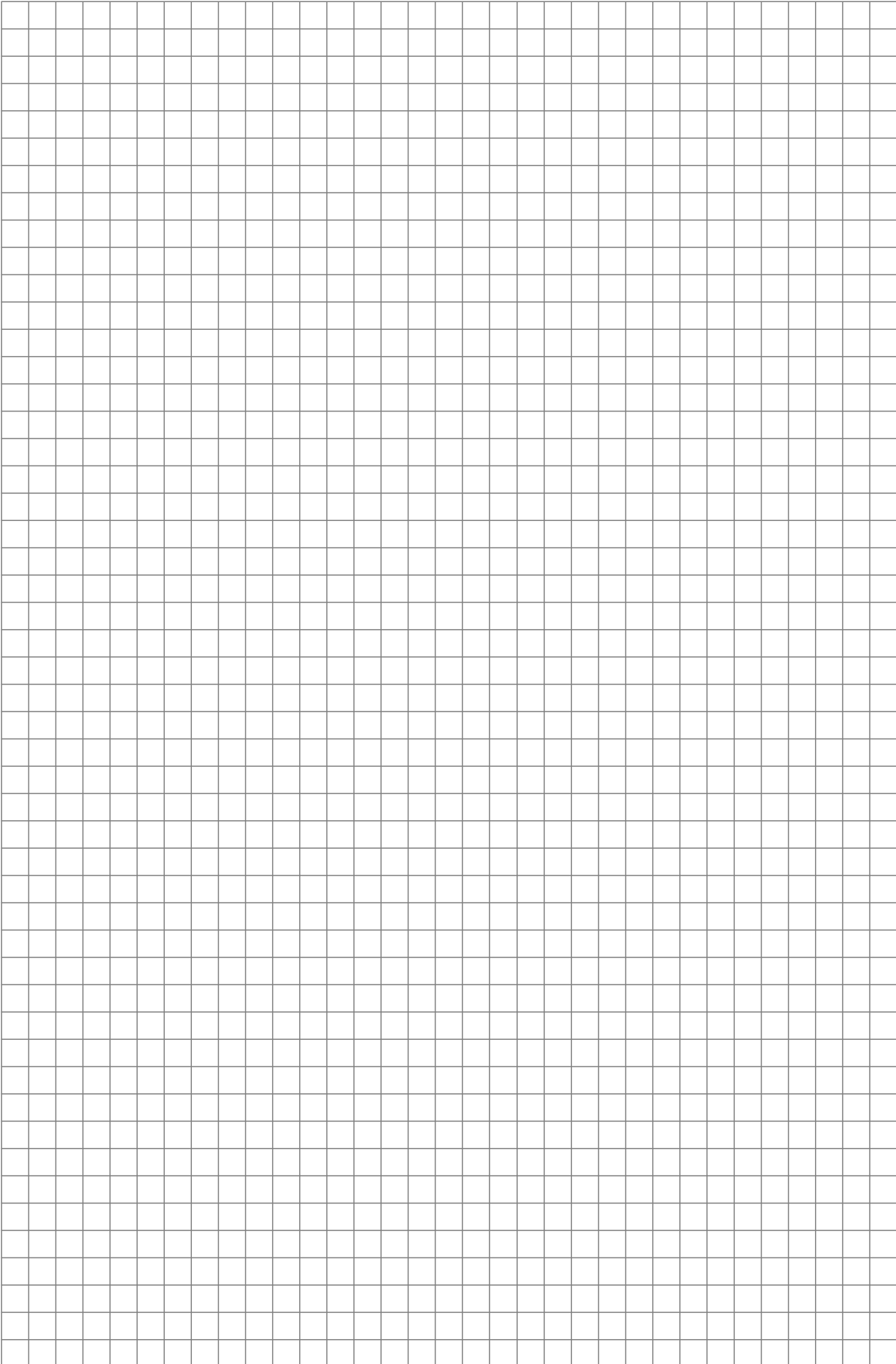
$11 \cdot (4,5 - 3,5) + 4,5 = 11 + 4,5 = 15,5$ მეტრი.

3) ახი ნახევარს - 5 მონაკვეთი
სულ $5 \cdot 6 = 30$ მონაკვეთი

- მიუთითეთ მოსწავლის მიერ დაშვებული თითოეული შეცდომა და ჩაწერეთ შესწორებული სახით (მოსწავლისთვის გასაგებ ენაზე);
- ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით V-VI კლასებში მოსწავლე ფასდება ათქულიანი სისტემით. რამდენი ქულით შეაფასებდით მოსწავლეს ამ ნამუშევრის მიხედვით? პასუხი დაასაბუთეთ.

(მაქსიმალური ქულა 4)

კითხვისა და წერის სწავლება

34. მასწავლებელი მოსწავლეებს სთავაზობს ტექსტს, რომელშიც არ არის გამოყოფილი აბზაცები. მოსწავლეების ამოცანაა, გამოყონ ტექსტში აბზაცები და მიუთითონ თითოეული აბზაცის შესატყვისი საკვანძო სიტყვა.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი მიზნის მიღწევას უწყობს ხელს აღნიშნული აქტივობა?

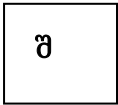
- (ა) ტექსტის შინაარსის ქრონოლოგიური თვალსაზრისით გააზრებას
- (ბ) ტექსტის მთავარი აზრის გაგებას, არგუმენტირების უნარის განვითარებას
- (გ) ტექსტის ლოგიკური სტრუქტურის გაგებას, მისი შემადგენელი ლოგიკური ერთეულების გამოყოფას
- (დ) ტექსტის დეტალურ ანალიზს, ცალკეულ მონაკვეთებში მიზეზშედეგობრივი კავშირების დანახვას

35. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი სტრატეგია გამოგვადგება ყველაზე ნაკლებად კითხვის მოტივაციის ასამაღლებლად, თუკი გავითვალისწინებთ მოსწავლეთა ინდივიდუალურ თავისებურებებს?

- (ა) წასაკითხი ტექსტის თემის განსაზღვრა მოსწავლეთა ინტერესების გათვალისწინებით
- (ბ) მოსწავლისთვის შესაძლებლობის მიცემა, თავად აირჩიოს საკუთარი როლი კითხვის ჯგუფური აქტივობების დროს
- (გ) მასწავლებლის მიერ კითხვისას მოსწავლეთა ძალისხმევის აღნიშვნა და წახალისება
- (დ) შეჯიბრების მოწყობა კითხვისას ყველაზე სწრაფი მკითხველის გამოსავლენად

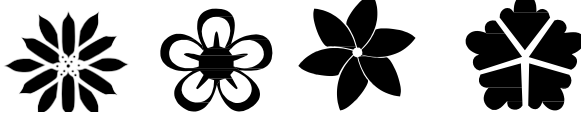
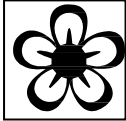
36. ქეთი კითხვისას ერთმანეთში ურევს შ-წ, მ-ნ ასოებს. მასწავლებელმა მისთვის რამდენიმე განმავითარებელი სავარჯიშო შეარჩია:

I. იპოვე ასოები, რომლებიც ზუსტად ისეთია, როგორც ჩარჩოში ჩასმული ასო:

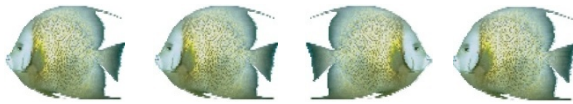

მ წ ნ შ ნ წ წ შ მ მ წ შ ნ წ ნ მ

II. იპოვე სურათი, რომელზეც იგივეა გამოსახული, რაც პირველ სურათზე:

III. იპოვე თევზი, რომელიც ზუსტად იმავე მიმართულებით მიცურავს, საითაც ჩარჩოში ჩასმული თევზი:

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია დალაგებული სავარჯიშოები მარტივიდან რთულისაკენ?

- (ა) I, III, II
- (ბ) II, III, I
- (გ) III, I, II
- (დ) III, II, I

37. მასწავლებელი მიმართავს მეორე კლასის მოსწავლეს: „მე ახლა დაფაზე დავწერ სიტყვას „მზესუმზირა“. შენ კი ამ სიტყვაში მოცემული ასოების გამოყენებით შეადგინე სხვა სიტყვები“.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი მიზნის მიღწევას არ უწყობს ხელს აღწერილი აქტივობა?

- (ა) ლექსიკური მარაგის გამდიდრებას
- (ბ) სიტყვის დეკოდირების უნარის განვითარებას
- (გ) ვერბალური ინსტრუქციის გაგებასა და შესრულებას
- (დ) არსებული ლექსიკური მარაგის გააქტიურებასა და გამოყენებას

38. გიგის უჭირს კითხვა, სიტყვის დაბოლოებებს მიხვედრით კითხულობს, რაც შეცდომით ამოკითხვის მიზეზი ხდება. ეს მას წაკითხულის გააზრებაში უშლის ხელს.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია ყველაზე შესაფერისი აქტივობა გიგის დასახმარებლად?

- (ა) ასოების უაზრო მწკრივში ასოთა ზოგიერთი თანმიმდევრობა ქმნის სიტყვას. გიგის ამოცანაა, ასოთა ამ მწკრივში იპოვოს და გადახაზოს სიტყვები.
- (ბ) მასწავლებელი გიგის აძლევს ტექსტს. ბიჭის ამოცანაა, ტექსტში იპოვოს და გადახაზოს სიტყვები, რომლებიც მასწავლებლის მიერ მითითებულ ასოზე იწყება.
- (გ) მასწავლებელი გიგის აძლევს ტექსტს და ასახელებს რამდენიმე სიტყვას. ბიჭის ამოცანაა, ტექსტში იპოვოს და გადახაზოს მასწავლებლის მიერ დასახელებული სიტყვები.
- (დ) ასოების უაზრო მწკრივში, რომელიც ფურცელზეა მოცემული, გიგიმ უნდა იპოვოს და გადახაზოს მასწავლებლის მიერ მითითებული ასოები.

39. მასწავლებელი მეორე კლასის მოსწავლეებს უკითხავს მარტივ ტექსტს: „იყო ერთი მხიარული ჯამბაზი. მას გაბუმტული წითელი ცხვირი ჰქონდა. ცისფერი თვალები უციმციმებდა. წითელი ტუჩები სულ უცინოდა. ყვითელ თმას მწვანე ქუდი უფარავდა...“ და სთხოვს, ტექსტის მიხედვით გააფერადონ ჯამბაზის სილუეტი.

ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი უნარების განვითარებას ისახავს მასწავლებელი მიზნად?

- (ა) ფერების ერთმანეთისგან გარჩევისა და ცნობის
- (ბ) ვიზუალური და აკუსტიკური ინფორმაციის დამახსოვრების
- (გ) წერილობითი ინსტრუქციის გაგებისა და დამოუკიდებლად შესრულების
- (დ) მოსმენილი სიტყვიერი ინსტრუქციის გაგების, დამახსოვრებისა და შესრულების

40. მასწავლებლის ამოცანაა, დაადგინოს, რამდენად შეუძლიათ მოსწავლეებს სიტყვის მნიშვნელობის განსაზღვრა კონტექსტის საფუძველზე. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი დავალებაა საუკეთესო ამ მიზნის მისაღწევად?

- (ა) „ცა ქუდად არ მიაჩნია და დედამიწა ქალამნად“ – როგორ ადამიანს აღწერს ეს გამოთქმა? (მშრომელს, მედიდურს, პატარას)
- (ბ) გადახაზე ის ზედმეტი სიტყვა, რომელიც მნიშვნელობით „მცენარეს“ არ უკავშირდება: ბუჩქი, ფიჭვნარი, რიყე, ჯეჯილი, რტო
- (გ) წინადადებაში სწორად გაანაწილე მოცემული სიტყვები: კრიალა, ანკარა „----- წყალში ----- კენჭები მოჩანს.“
- (დ) ხაზგასმული სიტყვები შეცვალე მნიშვნელობით მსგავსი სიტყვებით: „კლკისპირულ წვიმაში ბიჭი თავიდან ფეხებამდე გალუმპულიყო.“

41. ანა ტექსტს სწრაფად, მაგრამ უყურადღებოდ კითხულობს. შესაბამისად, თემას იაზრებს, თუმცა, დეტალებს ვერ აღადგენს სწორად. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელია ყველაზე ადეკვატური სტრატეგია გოგონას დასახმარებლად?

- (ა) მასწავლებელი ანას აძლევს ტექსტს, რომელშიც შინაარსობრივი შეცდომებია დაშვებული. გოგონამ უნდა იპოვოს ეს შეცდომები და გაასწოროს.
- (ბ) მასწავლებელი ანას წასაკითხად აძლევს ტექსტს და შემდეგ სთხოვს, მოიფიქროს შეკითხვები ამ ტექსტთან დაკავშირებით.
- (გ) მასწავლებელი ანას წასაკითხად აძლევს საშუალო სირთულის ტექსტს. გოგონამ საკუთარი სიტყვებით უნდა გადმოსცეს ტექსტის ძირითადი აზრი.
- (დ) მასწავლებელი მიუთითებს თემას წაკითხული ტექსტიდან, ანამ უნდა იპოვოს ტექსტში ის მონაკვეთი, რომელშიც ეს თემაა განხილული.

42. მასწავლებელს მომზადებული აქვს ბარათები, რომლებზეც მოცემულია ნახატები შესაბამისი წარწერებით, მაგალითად, „ქუდი“, „საათი“ და ა. შ. ბარათებს მასწავლებელი შემდეგი აქტივობისთვის იყენებს: მოსწავლეებმა უნდა წაიკითხონ ბარათებზე დაწერილი სიტყვები და შემდეგ, ბარათების დაუხმარებლად, ამოიცნონ ეს სიტყვები დაფაზე წინასწარ დაწერილ წინადადებებში.

42.1. კითხვის სწავლების რომელ მეთოდს შეესაბამება აღნიშნული აქტივობა?
(მაქსიმალური ქულა 1)

42.2. რა ძირითადი სირთულე შეიძლება წარმოშვას კითხვის სწავლების დროს მხოლოდ ამ მეთოდის გამოყენებამ?

- (ა) კითხვის პროცესი მოსაწყენი ხდება ბავშვისთვის და კითხვისადმი უარყოფით დამოკიდებულებას იწვევს.
- (ბ) ბავშვებს უჭირთ გამოცდილების გადატანა ახალ სიტუაციაში და, შესაბამისად, სირთულეები ექმნებათ უცნობი სიტყვების ამოკითხვის დროს.
- (გ) ბავშვები ორიენტირებულნი არიან სიტყვების ამოცნობაზე და სირთულეები ექმნებათ სიტყვის მნიშვნელობის გააზრებაში.
- (დ) ბავშვი ეჩვევა სიტყვის შესაბამის ნახატთან ერთად აღქმას და ნახატის გარეშე უჭირს სიტყვის ამოკითხვა, რაც შემდგომში აფერხებს კითხვის ტემპს.

43. კვლევის საფუძველზე შემუშავებული რეკომენდაციის მიხედვით, ფონოლოგიური ცნობიერების გასავითარებელ სავარჯიშოებში აუცილებელია ბავშვისთვის კარგად ნაცნობი სიტყვების გამოყენება. მოიფიქრეთ ამ რეკომენდაციის საუკეთესო დასაბუთება.

(მაქსიმალური ქულა 1)

---

44. წაიკითხეთ IV კლასის მოსწავლეებისთვის განკუთვნილი ტექსტი და შეასრულეთ ქვემოთ მოცემული დავალებები.

მეცნიერებს უძველესი დროიდან აინტერესებდათ ჩაძირული სამეფოები. მათ შორის ყველაზე ცნობილია ლეგენდარული ატლანტიდა. ერთადერთი წერილობითი წყარო, რომელიც მოგვითხრობს ატლანტიდის შესახებ, არის ბერძენი ფილოსოფოსის, პლატონის, თხზულება. მასში იგი, ეგვიპტურ ზეპირსიტყვიერებაზე დაყრდნობით, აღწერს მთაგორიან, ნაყოფიერ და მჭიდროდ დასახლებულ სამეფოს. მოსახლეობას მშვიდობიანად და ბედნიერად უცხოვრია. თუმცა, „ერთ საშინელ დღესა და საშინელ ღამეს“ მათი ბედნიერება დასრულდებოდა. ბუნებრივი კატასტროფის შედეგად კუნძული ზღვაში ჩაძირულა. საუკუნეების განმავლობაში პლატონის ეს ცნობა ამოუხსნელ გამოცანად რჩებოდა. ატლანტიდის შესახებ მრავალი წიგნი დაიწერა. მეცნიერები კატასტროფის სხვადასხვა ადგილს ასახელებენ: ესპანეთი, ჩინეთი, ანტარქტიკა... ზოგიერთ მეცნიერს კი მიაჩნია, რომ ატლანტიდა პლატონის ფანტაზიის ნაყოფია.

44.1. თქვენი მიზანია, მოსწავლეებს ასწავლოთ ფაქტისა და მოსაზრების ერთმანეთისაგან გარჩევა. ამოწერეთ ტექსტიდან ორი წინადადება, რომლებსაც გამოიყენებდით ნიმუშებად ამ მიზნის მისაღწევად.

(მაქსიმალური ქულა 1)

ფაქტი:

მოსაზრება:

44.2. ამოიწერეთ ტექსტიდან წინადადება, რომლის გამოყენებითაც დაადგენდით, შეუძლიათ თუ არა მოსწავლეებს მოვლენებს შორის მიზეზშედეგობრივი მიმართების დანახვა.

(მაქსიმალური ქულა 1)

44.3. ზემოთ მოცემულ ტექსტთან დაკავშირებით დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლითაც დაეხმარებოდით მათ არგუმენტირების უნარის განვითარებაში. მოიყვანეთ მოსწავლის ერთი შესაძლო პასუხი თქვენ მიერ დასმულ შეკითხვაზე.

(მაქსიმალური ქულა 1)

შეკითხვა:

სავარაუდო პასუხი:

44.4. დაუსვით მოსწავლეებს შეკითხვა, რომლითაც დაეხმარებოდით მათ მთლიანი ტექსტიდან დასკვნის გამოტანაში.

(მაქსიმალური ქულა 1)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გააზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

40 წლის წინ ცნობილმა ამერიკელმა ფსიქოლოგმა, უოლტერ მიშელმა, ჩაატარა კვლევა, რომლის შედეგების თანახმადაც, უნარი – უარი თქვა მომენტალურ სიამოვნებაზე, ჯილდოზე და დაელოდო უფრო დიდ სარგებელს – ადამიანის ცხოვრებისეული მიღწევების განმაპირობებელ მნიშვნელოვან ფაქტორად შეიძლება მივიჩნიოთ.

ექსპერიმენტში მონაწილეობა მიიღო 700-მდე ბავშვმა, რომელთა ასაკი 4-დან 6 წლამდე მერყეობდა. თითოეულ ბავშვს შესთავაზეს ერთი მარმელადის ნაჭერი და დაჰპირდნენ მეორე მარმელადის მიცემას იმ შემთხვევაში, თუ ისინი 15-20 წუთს მოითმენდნენ და არ შეჭამდნენ ამ მარმელადს. ბავშვი გემრიელი მარმელადით მარტო რჩებოდა ოთახში, მის რეაქციებს კი ფსიქოლოგები კამერებით აკვირდებოდნენ. 10 წლის შემდეგ განმეორებითი კვლევის შედეგად აღმოჩნდა, რომ ბავშვები, რომლებმაც მოითმინეს და არ შეჭამეს მარმელადი, გაცილებით უკეთ სწავლობდნენ სკოლაში, უკეთ ამყარებდნენ ურთიერთობებს და უკეთ უმკლავდებოდნენ სტრესს.

უოლტერ მიშელმა აღნიშნული კვლევის შედეგების ანალიზის საფუძველზე ივარაუდა, რომ ჯილდოს მომავლისთვის გადადების უნარი პიროვნების სტაბილური ნიშანი, ანუ ხასიათის შემადგენელი ნაწილია. ის ბიოლოგიურად არის დეტერმინირებული და მჭიდროდ უკავშირდება ადამიანის მომავალ მიღწევებსა და წარმატებებს.

რამდენიმე წლის წინ მკვლევარი სელესტე კიდი, რომელიც უსახლკარო ბავშვებსა და მათს ოჯახებს აკვირდებოდა, დაექვდა, რამდენად ადეკვატური იყო „მარმელადის ტესტი“ ბავშვების თანდაყოლილი მოთმინების უნარის აღმოსაჩენად. თუ ბავშვი მიჩვეულია, რომ დანაპირებს ხშირად არ უსრულებენ, მაშინ ხომ რაციონალური გადაწყვეტილებაა, არ დაელოდო დიდ ჯილდოს. მკვლევარმა და მისმა კოლეგებმა ექსპერიმენტის პირობები გაართულეს: ბავშვების ორ ჯგუფს ფანქრები და გასაფერადებელი ალბომები მისცეს, გაფერადების დაწყება სთხოვეს და დაჰპირდნენ, რომ ცოტა ხანში კიდევ უფრო ლამაზ ფანქრებს მოუტანდნენ. ბავშვების პირველი ჯგუფი განგებ მოატყუეს და არაფერი მისცეს, მეორე ჯგუფმა კი დაპირებული ჯილდო მიიღო. ექსპერიმენტის მეორე ნაწილი მიშელის ექსპერიმენტის ანალოგიური იყო. პირველი ჯგუფის ბავშვების უმეტესობამ, მეორე ჯგუფისგან განსხვავებით, დაუყოვნებლივ შეჭამა მარმელადი. აღნიშნული შედეგების საფუძველზე კიდმა გამოიტანა შემდეგი დასკვნა: ბავშვის უნარი, გადაავადოს ჯილდოს მიღება, დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სანდოა მისი გარემო.

უოლტერ მიშელის ექსპერიმენტის შეფასებისას ზოგიერთი მკვლევარი წერდა, რომ სწორედ ამ უნარმა მოუტანა კრომანიონელებს გამარჯვება ნეანდერტალელებზე და კაცობრიობა პროგრესის გზაზე დააყენა. მიუხედავად იმისა, რომ მიშელის თეორია გენეტიკურ მოცემულობას უსვამს ხაზს, წლების შემდეგ მან გამოსცა წიგნი „მარმელადის ტესტი; თვითკონტროლის გაუმჯობესება“. თუმცა, ერთი რამ ცხადია, „მარმელადისთვის“ წინააღმდეგობის გაწევა გაცილებით უფრო ადვილია მათთვის, ვისაც ამის გაკეთება უკვე ბავშვობაში შეეძლო.

45. I აზრაცში:

- (ა) დასმულია საკითხი, რომელსაც ეხება მთელი დანარჩენი ტექსტი.
- (ბ) განხილულია ჯილდოზე უარის თქმის განმაპირობებელი ფაქტორები.
- (გ) წარმოდგენილია ერთ-ერთი ფსიქოლოგიური ფენომენის კვლევის ისტორია.
- (დ) დასმულია საკითხი, რომლის აქტუალობა ეჭვქვეშაა დაყენებული ტექსტის დანარჩენ ნაწილში.

46. რამ შეუქმნა საფუძველი უოლტერ მიშელს, რომ მოთმინების უნარი პიროვნების სტაბილურ მახასიათებლად მიეჩნია?

- (ა) ექსპერიმენტის მონაწილე ბავშვების რაოდენობამ
- (ბ) მოთმინების უნარსა და მიღწევებს შორის კავშირმა
- (გ) მარმელადთან მარტო დარჩენილ ბავშვებზე დაკვირვებამ
- (დ) სტრესთან გამკლავებისა და კომუნიკაციის უნარის ურთიერთკავშირმა

47. რომელია ის დამატებითი ფაქტორი, რომელიც, კიდისაგან განსხვავებით, მიშელს კვლევისას არ გაუთვალისწინებია?

- (ა) დროის გავლენა
- (ბ) გამოცდილების გავლენა
- (გ) ჯილდოს მიმზიდველობა
- (დ) წარმატება სხვადასხვა სფეროში

48. რატომ არ დაელოდნენ სელესტე კიდის მიერ ჩატარებულ ექსპერიმენტში პირველი ჯგუფის ბავშვები დაპირებულ ჯილდოს?

- (ა) ამ ჯგუფის ბავშვებმა, მეორე ჯგუფისგან განსხვავებით, მოთმინების ნაკლები უნარი გამოავლინეს.
- (ბ) ამ ჯგუფის ბავშვებს, მეორე ჯგუფისგან განსხვავებით, რაციონალური გადაწყვეტილების მიღების უნარი აღმოაჩნდათ.
- (გ) ამ ჯგუფის ბავშვებმა, მეორე ჯგუფისგან განსხვავებით, დაპირებული ჯილდო ნაკლებად მნიშვნელოვნად მიიჩნიეს.
- (დ) ამ ჯგუფის ბავშვებს, მეორე ჯგუფისგან განსხვავებით, დანაპირების შეუსრულებლობამ იმედი გაუცრუა.

49. რატომ გაუჩნდა სელესტე კიდს ეჭვი „მარმელადის ტესტთან“ დაკავშირებით სწორედ უსახლკარო ბავშვებსა და მათ ოჯახებზე დაკვირვებისას?

- (ა) უსახლკარო ბავშვებს მოთმინების უნარი ნაკლებად აქვთ განვითარებული და, შესაბამისად, ისინი გადავადებულ ჯილდოს არ ელოდებიან.
- (ბ) უსახლკარო ბავშვებს ნაკლები მიჯაჭვულობა აქვთ ოჯახებზე და, შესაბამისად, მოთმინების უნარის ჩამოყალიბებაზე გარემოს ზემოქმედება სუსტია.
- (გ) უსახლკარო ბავშვებზე დაკვირვებამ მკვლევარი დააფიქრა მოთმინების უნარისა და მომავალში წარმატებულობის კავშირის არსებობაზე.
- (დ) უსახლკარო ბავშვების მოთხოვნილებები უმეტესად დაუკმაყოფილებელია და, შესაბამისად, ისინი ხშირად არიან ფრუსტრირებულნი.

50. მიშელის მიერ გამოქვეყნებული წიგნის სათაური იმაზე მეტყველებს, რომ:

- (ა) მკვლევარმა უარყო მოთმინების უნარის გენეტიკური მოცემულობა და ამ უნარის მხოლოდ გარემოს ზემოქმედებით განვითარებაზე გააკეთა აქცენტი.
- (ბ) მოთმინების უნარის გენეტიკური მოცემულობის მიუხედავად, მკვლევარმა აღიარა გარემოს ზემოქმედებით ამ უნარის განვითარების შესაძლებლობაც.
- (გ) მკვლევარს წლები დასჭირდა თვითკონტროლის უნარის გენეტიკური მოცემულობის უარსაყოფად და ამ უნარის გასავითარებელი მექანიზმების აღმოსაჩენად.
- (დ) მკვლევარმა თვითკონტროლის უნარის გენეტიკური მოცემულობა აღიარა და ამავდროულად ამ უნარის გაუმჯობესების აუცილებლობას გაუსვა ხაზი.

51. „... სწორედ ამ უნარმა მოუტანა კრომანიონელებს გამარჯვება ნეანდერტალელებზე და კაცობრიობა პროგრესის გზაზე დააყენა.“ – ამ წინადადებით ავტორს სურდა ეთქვა, რომ მეცნიერებმა:

- (ა) აღიარეს მიშელის მიერ შესწავლილი უნარის მნიშვნელობა და კავშირი ადამიანის მომავალ წარმატებასთან.
- (ბ) აღმოაჩინეს მიშელის მიერ შესწავლილი უნარის ბიოლოგიური განპირობებულობა და მისი კავშირი ადამიანის მომავალ მიღწევებთან.
- (გ) მიშელის კვლევის დახმარებით აღმოაჩინეს შესწავლილი უნარის განვითარებაში როგორც ბიოლოგიური, ასევე, გარემო ფაქტორების როლი.
- (დ) მიშელის კვლევის დახმარებით გააცნობიერეს, რომ კაცობრიობას პროგრესული განვითარების პოტენცია აქვს.

ანალიტიკური წერა

52. წაიკითხეთ ნაწყვეტი ჩარლზ დიკენსის მოთხრობიდან და ერთი ტერმინის განმარტება:

„ოლივერ ტვისტი“

„შვიდი წლის ოლივერს თხუთმეტ შიმშილისგან დასუსტებულ მოზარდთან ერთად ეძინა. ბავშვებს ვახშმად, ჩვეულებრივ, წყალწყალა შვრიის ფაფა ჰქონდათ. პატარები მაგიდას მჭიდროდ შემოუსხდებოდნენ და თვალის დახამხამებაში ასუფთავებდნენ ჯამებს. მათ საჭმელი არ ჰყოფნიდათ. ერთხელ კენჭი ჰყარეს, ვინ ეტყოდა ამის შესახებ თავშესაფრის პატრონს. ეს მისია ოლივერს ხვდა წილად.“

ოლივერი შიშისგან კანკალებდა. საშინელ სიჩუმეს დროდადრო მისი ფეხის ხმა არღვევდა. „მადლობა ღმერთს, მე არ მომიწია ამის გაკეთება“, იკითხებოდა თითოეული ბავშვის თვალეში.

როგორც იქნა, ბიჭმა მისტერ ბამბლამდე მიაღწია. თავშესაფრის პატრონი ისე უყურებდა, როგორც მწერს, რომელსაც სიამოვნებით გასრესდა.

ოლივერმა თავი გაიმხნევა და ძლივს წაიჩურჩულა:

– გთხოვთ, მისტერ, კიდეც ცოტა...

მისტერ ბამბლმა თვალეში გადმოკარკლა და გაცოფებულმა დაუღრიალა:

– როგორ ბედავ?! – ხელი უხეშად მოჰკიდა და ბნელ სარდაფში ჩაკეტა.

გამწარებულმა ოლივერმა მისი სიტყვები გაიგონა:

– არავის არასდროს მოუთხოვია ზედმეტი ულუფა. ეს ბიჭი ნამდვილი ავაზაკია!“

სტიგმა

ძველ საბერძნეთში სტიგმა ნიშნავდა დამლას, რომელიც ადამიანს კანზე ჰქონდა გამოსახული. სტიგმით მიანიშნებდნენ ამ პიროვნების დაბალ მორალურ სტატუსზე. მსგავსი ნიშნით, ჩვეულებრივ, მონას, მოღალატეს ან დამნაშავეს გამოარჩევდნენ. მე-20 საუკუნიდან ეს ტერმინი ფართოდ გამოიყენება, თუმცა, ახლა სტიგმა ფიზიკურად კი არ არის გამოხატული, არამედ გულისხმობს ე. წ. იარლიყების მიწებებასა და ამგვარად პიროვნების დისკრედიტაციას, მაგალითად, „ის ხელმოცარული ადამიანია“, „ის მოღალატეა“, „ის უნიჭოა“... შეიძლება დადებითი შინაარსის იარლიყიც იქცეს სტიგმად, მაგალითად, „ის დაუმარცხებელია“, „ის ვუნდერკინდია“...

ესა თუ ის კონკრეტული ჯგუფი თავს ახვევს სხვებს ქცევის გარკვეულ სტანდარტებს, რომელთა დარღვევაც ჯგუფის მხრიდან მათ გარიყვას და სტიგმატიზაციას იწვევს. სტიგმას ხშირად ვხვდებით საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, სადაც გარკვეული ნიშნით გამოარჩევენ ბავშვებს და სტიგმის მსხვერპლად აქცევენ (ამ ბავშვების შესაძლებლობების მიუხედავად).

- იმსჯელებთ, როგორ ხდება „იარლიყების მიწებება“, რა განაპირობებს სტიგმატიზაციას;
- იმსჯელებთ სხვადასხვა სახის იარლიყების მიწებების შედეგებზე;
- მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები.

თქვენ მიერ დაწერილი თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას.

შავი სამუშაოსათვის

შავი სამუშაოსათვის